

LUPETA

Apăre în fiecare zi de încredere
 Abonament: 1 an 24 cor., 6 luni 12 cor.,
 3 luni 6 cor. — România: 1 an 40 cor.
 — Telefon Nr. 47—82. —

... .. APARE
 sub direcția unui
 comitet de redacție.

Redacția și Administrația:
 BUDAPESTA, VII., István-ut 11
 Inserțiuni după învoială.
 Scrisori neirancate se refuză.

In așteptare.

(*) Vara, cu zădufurile ei politice, s'a strecurat pe îndelete. Zilele de frământare stearpă au trecut. În curând toate cancanurile caniculare, toate subiectele senzaționale, născocite într'adins pentru a ucide cu ele monotonia verii, vor fi uitate. Un foarte scurt interval ne mai desparte de ziua în care, odată cu porțile parlamentului, se deschide și seria preocupărilor serioase.

Ca în foarte rare ocazii, ca în vremuri de cea mai grea cumpănă, atenția țării întregi este concentrată asupra acestui moment. Obștea întreagă este în încordată așteptare a celor ce vor urma. Partidele politice toate și naționalitățile în deosebi privesc cu nedumerire la reluarea vieții parlamentare.

Ce ne va aduce noua sesiune? — Care va fi atitudinea guvernului și a majorităților sale față de grelele probleme ce trebuie rezolvate și cari nu se mai pot amâna cu nici un preț? Și ce urmări pot să aibă împlinirea sau neîmplinirea dorințelor generale, atât de limpede formulate de locuitorii țării prin diferite manifestări mai nouă? Aceste și multe alte întrebări năvălesc pe buze în momentele de față.

A ne da răspunsuri anticipative e greu în situația de astăzi. Politicianul cu cea mai ageră prevedere nu va putea prezice, cu siguranță măcar apropiată, care anume va fi soluțiunea într'o direcție sau alta. Așa cum se face politică în Ungaria și mai ales în vremuri atât de tulburi ca cele de acum, lucrurile nu se desfășură în mod normal, pentru-ca cu ajutorul logice și a bunului simț se poți prevedea unde vei ajunge. La noi te poți aștepta la toate, la surprinderi, la volnicii, la tot felul de ticăloșii politice, de care este capabilă firea incoherentă și impulsivă a șovinismului. Pe cât de ușor se poate întâmpla deci, ca în noua sesiune parlamentară orgiile șovinismului să triumfeze iarăș pe o scară întinsă și sentimentul public al cetățenilor leali să fie iarăș umilit, pe atât de posibil este să se întâmple contrarul: ca și trufia kossuthistă să fie înghenunchiată pentru totdeauna.

De-o-camdată toate auspiciile sunt pentru ipoteza din urmă. Guvernul și cetele sale însetate de putere nu intră în război cu multe prospecte de biruință. O vară întreagă, cu nesfârșite

discuții asupra acordului cu Austria, n'a reușit să obțină nici o concesie. Conte Andrassy, cu toate svircolirile sale, n'a putut să aducă sub adăpost proiectul său cu tentativa împotriva drepturilor Suveranului. În chestia votului universal s'au făcut atâtea enunțiațiuni contradictorii și se încearcă atâtea tergiversări, încât astăzi țara întreagă e în picioare și împreună cu naționalitățile sunt mii de muncitori, cari vor să împedecă schimonosirea principiului de vot egal. La rîndul lor, credincioșii kossuthiști sunt nemulțumiți și ei pentru modul cum guvernul i-a jertfit diferite revendicări, cum a fost de pildă ideea băncii naționale maghiare, independentă de cea austriacă, — idee jertfită de însuș idolul lor Apponyi.

În asemenea condiții guvernul se înfățișază Camerei aproape zdrobit. Și într'un stat cu o normală viață constituțională, el n'ar mai putea dăinui nici o zi, nefiind la culmea misiunii ce i-s'a încredințat. E probabil însă că vor mai trebui să se dea grele lupte politice, să mai treacă furtunoase ședințe parlamentare până va cădea acest guvern, — ultimul care reprezintă iușinoasa epocă a persecuțiilor. După cum cunoaștem noi caracterele și mentalitatea celor dela putere, prevedem că ei vor lupta cu desperare ca să se mențină și să nu cedeze nimic din situația lor. Dar furtuna e mare și dacă nu va reuși să-i măture dreapta indignare a poporului, — s'au mai întâmplat ele lovituri de stat și de altă dată și ușor se mai pot repeta în interesul liniștei, al ordinei și al egalei îndreptățiri.

Așteptăm cu încordare desfășurarea evenimentelor.

Clubul parlamentar al naționalităților a ținut, ieri după amiază, în Budapesta, o consfătuire intimă sub președinția dlui deputat Dr. Teodor Mihali, președintele clubului. La consfătuire a luat parte și nou alesul deputat al Beiușului, dl Dr. Vasile Lucaci, care a fost felicitat cu căldură.

Clubul a discutat în rândul întâi acțiunea pornită — și de-a se mai porni — în ținuturile locuite de naționalități în interesul sufragiului universal. Cu acest prilej, deputații slovaci au adus la cunoștința clubului volnicia organelor administrative, cari sub fel și fel de pretexte au oprit nenumărate adunări convocate de frații slovaci.

Deputații adunați au intrat apoi în discu-

ția amănunțită a atitudinii ce va observa partidul naționalităților în viitoarea sesiune.

Despre hotărârile consfătuirii nu se publică nici un comunicat, fiind de natură intimă.

Transacțiunea. De două zile, miniștrii austriaci sunt în Budapesta pentru a urma tratativele asupra transacțiunii. Pressa maghiară, inspirată de biroul de presă, vorbește de zădărnicia tratativelor, de criza transacțiunii... Ci-că e probabil că neînțelegerile nici nu se vor putea aplana.

Campania aceasta a presei oficiale e pură comedie. Guvernul ungar de mult s'a învoit la cererile Vienei. Banca independentă s'a abandonat, cota s'a ridicat cu două la sută, iar micile divergențe n'au nici o importanță.

Pesimismul presei maghiare e numai pentru ochii lumii. Deputații trebuie înfricați să primească transacțiunea între orice împrejurări.

Al 8-lea proces al „Luptei“. Redactorul nostru responsabil a fost chemat pe ziua de azi la procuratură pentru a fi interogat în al 8-lea proces ce s'a pornit împotriva ziarului nostru. Procuratura a descoperit „agitatie“ în articolul „Plecarea Majestății Sale“, publicat în No. 119 al ziarului nostru.

... Și Björnson n'are dreptate! Fi-rește că n'are. În Ungaria naționalitățile se bucură de toate libertățile!

ROMÂNIA.

Plecarea familiei regale.

MM. LL. Regele și Regina, precum și principesa Maria și principele Carol și Elisabeta au plecat dela Sinaia cu un tren special la Galați. Trenul regal s'a oprit în gara Cilibia și la nouă ore au plecat la Galați, unde suveranii s'au coborât din tren.

Dela Galați la Cernavoda Suveranii vor merge cu vaporul și se vor opri o jumătate de oră la Brăila unde primarul orașului le va prezenta tradiționala pâne cu sare.

Manevrele.

Astăzi s'au început în Dobrogea manevrele regale de toamnă. Intre Murfatlar și Hasancea va avea loc un atac de cavalerie. Trupele de infanterie s'au pus deja în marș de atac.

La 3 c. va avea loc o luptă între cele două corpuri de armată între Medjidia și Murfatlar.

Lupta finală să va da aproape de Cons-

tanța și trupele corpului al 3-lea vor ocupa orașul.

Municipalitatea orașului face sumptuoase preparative în vederea sosirii Suveranilor. Străzile toate sunt pavoazate și cinci arcuri de triumf sunt ridicate pe întreg parcursul.

Dl ministru de interne Ionel Brătianu, acompaniază pe suverani la Galați și la manevre.

Asociația la Bistrița.

— Români din Bistrița —

II.

Ședințele Asociației.

În Bistrița, Asociația a ținut două ședințe în cari s'au discutat chestiunile de peste an, și două în cari s'au citit trei conferințe.

Ședința de Sâmbătă, care a avut loc în sala comitatului (a asistat și comitele-suprem contele Lázár Béla și vicecomitele Dr. Lani) a fost mai mult formală. N'a avut în realitate de cât două obiecte: deschiderea adunării generale și alegerea deosebitelor comisii. Raportul general al comitetului central, publicat atât în «Analele» Asociației cât și în presa noastră cotidiană, s'a considerat de cetit, ca de obicei. Foarte la loc.

Momentele înălțătoare ale acestei ședințe au fost discursul de deschidere al dlui A. Bârseanu și discursul prin care dl Dr. Gavril Tripon a salutat, în numele despărțământului comitetul central. Discursul dlui A. Bârseanu s'a publicat în întregime. Aici vom schița numai discursul dlui Dr. G. Tripon, care după ce a arătat cărările infinite ale progresului cultural; anume: progresul în lumea de idei, adevărul cultural intelectuală; — progresul în nobilitarea sentimentelor: cultura inimii; — și progresul în creațiunile spiritului omenesc, — trece la realizarea progresului cu ajutorul limbei popoarelor.

«Limba e haina de botez a fiecărui popor din lume, primită dela Dzeu, deodată cu răsărirea poporului în lume, cu pășirea lui în istorie». De aici respectul pentru toate limbile. Devotamentul pentru limba ta proprie. Limba e prima descălecăre a lumii interne sufletești, în lumea din afară. — Vorbește despre literatură, fotografia lumii interne, prin cuvinte potrivite. Literatura învinge greutățile timpului și a spațiului. Garantează spiritului omenesc, în sine nemuritor, o nemurire relativă chiar și în lumea externă, în patria pământeană. De aci importanța colosală a moștenirii culturale, a limbii, a literaturii trecută prin veacuri. — Face reprivire asupra jertfelor, aduse în trecut, culturii și literaturii române, aci în patrie, în special și în comitatul Bistrița. Arată rolul «Astrei» în sprijinirea culturii și literaturii române, mai ales în viitor. Termină cu prorocul Erimie: «Să ne sece mâinile noastre, de Te vom uita pe Tine Sioane. Pe tine cultură, limbă, literatură română».

Discursurile aceste două au stârnit furtune de aplauze.

După ședință: banchet, petrecere populară, seara teatru, a doua zi dimineața conferința dlui profesor dr. N. Bălan (Sibiu)

despre: «Credință și cultură». La orele 11 a doua ședință.

Comisiile își prezintă rapoartele către adunare. Raportorul comisiei pentru cenzurarea raportului general al comitetului central, dl Dr. Victor Onișor, își însoțește raportul cu expunere bine motivată a activității Asociației în anul trecut. Acest frumos discurs, redus la jumătate, ar fi fost ascultat cu un interes mult mai viu decât a fost ascultat în realitate. În două zile sunt înghesuite atâtea serbări încât orice discurs — fie el cât de interesant — trebuie să obosiască pe ascultători.

Urmează celelalte două comisii: cenzurarea socotelilor și înscrierea de membri noi: s'au înscris 5 membri fondatori. dnii Ilarion Pahone, Gavril Vărtic, Dr. Gavril Tripon, Dr. Vasile Pahone și institutul «Coroana»; trei membri pe viață, dnii G. Scridon, profesor în Năsăud, Julian Marcian, căpitan în retr., Năsăud, și Dr. Dionisie Login, avocat în Bistrița; 22 de membri ordinari și mai mulți membri ajutători, — încasându-se peste 2000 de coroane); se încinge o discuție în jurul propunerii făcute de Beiușeni și ședința se ridică în prezența unei asistențe de vreo 50 de inși.

La orele 5 două conferințe: a profesorului Gr. Pletos (Năsăud) despre «Educația națională» și-a poetului nostru Octavian Goga despre: «Țăranul în literatura noastră poetică».

Fără îndoială, ședințele adunării generale prezintă pentru obștea mare prea puțin interes. Cei mai mulți sunt străini de ceea ce petrece aici. Ei nu știu ce a lucrat Asociația în vreme de un an de zile, n'au citit rapoartele ei, căci — credincioși obiceiului vechiu — ei și-au plătit cotizația și nici n'au deschis revista ce li-se trimitea în schimb. Ani îndelungați la Asociație nu s'a făcut nimic. Cu plățirea cotizației de 10 coroane te puteai mântui de orice datorință față de Asociație. Nu interes pentru scopurile Asociației se cerea dela români, ci cotizația stabilită pentru a putea ajunge membru. Și am ajuns să avem 1744 de membri dar oare câți sinceri muncitori pentru marile interese ale Asociației noastre?

Fără cooperarea desinteresată a tuturor membrilor, Asociația nu-și poate realiza scopurile sale. Comitetul central — fără sprijinul acestor membri — rămâne într-o veșnică stare de neputință. Despărțămintele — cu prea puține excepții — nu lucrează nimic. Odată pe an se ține o adunare generală cercuală și atâta tot. Membri nu se interesează, căci nimeni nu-i știe interese. Totul s'a redus — și în despărțăminte — la încasarea tacselor.

Prin cotizație plătită, însă, nu-ți câștigi dreptul de-a nu face nimic, nici nu-ți răscumperi datorința de-a munci, ci dimpotrivă ieși asupra ta obligamentul de-a contribui, după putință, la realizarea scopurilor pentru cari s'a înființat Asociația.

La conferințe — lume puțină. Conferențiarul încep cu glas domol, pe urmă tot mereu trebuie să-și ridice glasul ca să se auză cuvintele lor în mijlocul zgomotului neîncetat. Unii vin, alții iasă, ușile se trântesc, scaunele sunt date la o parte, doi trei inși stau de povești, — și conferențiarul își perde voia. Citește ca de mântuială.

Pentru conferință trebuie ales un timp mai potrivit, când creierii sunt mai odihniți, și nu în preajma concertului sau a teatru-lui, două ore înainte de ce ar trebui să se înfățișeze la concert sau la teatru.

Oare n'ar fi mai bine dacă aceste conferințe s'ar ținea la începutul ședințelor, îndată după deschiderea lor? Scopul Asociației e promovarea culturii și literaturii române și conferințele se ervesc mai mult acest rost decât rapoartele cunoscute mai înainte și dezbaterile lor.

Scrisoare din Săliște.

La câteva săptămâni după jubileul de 25 de ani al reuniunii meseriașilor, Săliștea a sărbătorit jubileul de un sfert de veac al reuniunii de pompieri, Duminecă în 1620 Septembrie.

Răsărită la 1426 Martie 1882 ca un rod al osteneților omului harnic și cinstit care a fost odinioară judele regesc Ion Maxim, reuniunea de pompieri din Săliște a trăit 25 de ani nu numai spre folosire ci și spre podoaba Săliștii și a cercului întreg. Gata de ajutor în orice moment și bucuroasă de a scăpa din ghiarele peirii avutului câștigat cu sudoare cruntă al locuitorilor acestei comune, ea și-a înțeles datoria și sub o altă înfățișare: de a contribui și pe terenul social și pe cel cultural la înaintarea comunei și chiar a neamului întreg. Astfel o aflăm dând onoruri cu orice ocazie de oarecare însemnătate și o aflăm chiar înscrisă ca membru ordinar al Asociației pentru literatură și cultura poporului român. Ca reuniune de pompieri în curs de un sfert de veac a sărit de 39 de ori în ajutorul celor amenințați de focuri, făcându-și datoria nu numai în Săliște (de 15 ori) ci și în comunele învecinate (de 24 de ori).

Reuniunea jubilară are 102 de membri activi. În anul din urmă a izbutit să-și creeze și o orchestră care a dat frumoase dovezi cu ocazia sărbătorii jubilară. Toți pompierii fără deosebire, sunt îmbrăcați în uniformă, care s'a pus la dispoziția lor cu cheltuiala reuniunii, astfel că și din punctul de vedere al prezintării această reuniune nu poate fi întrecută de nici o altă reuniune.

La sărbătorile jubilară a luat parte un public foarte numeros, localnic și străin, ceea-ce e a se atribui în mare parte și împrejurării că în ziua sărbătorilor s'a ținut totodată și adunarea asociației reuniunilor de pompieri din întreg comitatul Sibiului. Printre diferiții străini, s'au văzut deci mai ales numeroși delegați, ai deosebitelor reuniuni-surori (74), cari n'au fost mai puțini de 150, și cari n'au venit pentru a îndeplini numai o simplă formalitate.

Pentru toți, străini și neștrăini, ziua de Duminecă a fost o zi frumoasă; sărbătorile, cu programul variat al lor, au făcut ca în adevăr, întreaga Săliște să îmbrace haine de sărbătoare.

Începând de Sâmbătă seara, când s'a aranjat în onoarea căpitanului actual, o retragere cu torțe și până în zorile zilei de Luni, a fost un lanț neîntrerupt de momente plătute și pentru pompierii Sălișteni și pentru cei străini și și pentru Săliștea întreagă.

Resum sărbătorile acestei zile în următoarele: Duminecă la 8 și jumătate s'a oficiat în biserică cea mare un parastas în amintirea foștilor membri și întemeietori ai reuniunii. Cu acest prilej s'a adus în biserică și chipul fondatorului I. Maxim, a cărui biografie, vrednică de a servi ca izvor de exemple bune, încă n'a scris-o nimeni. La parastas au luat parte toți pompierii, cu steagul în frunte, și toți delegații.

Răspunsurile le-a dat un cor funebral constând din mai mulți pompieri. — La 9 și jum. s'a ținut ședința comitetului asociației pompierilor, iar la 10 jum. a urmat

ședința festivă a reuniunii din Săliște care s'a început cu o cântare din partea reuniunii de cântări, (cu noi este Dumnezeu). Străinii au rămas surprinși de tabloul pe care nu credeau ochilor, că-l văd în realitate, pe scena din sala școlii.

După această cântare rostește câteva cuvinte dl I. Banciu, căpitanul reuniunii, care binecuvintează pe oaspeți și dorește reuniunii prosperare, apoi se citește de către secretarul, dl P. Giura, raportul general asupra activității reuniunii în cursul celor 25 de ani de viață. Din expunerea limpede s'a putut convinge ori-cine și de utilitatea reuniunii acesteia, — cea mai veche reuniune românească de acest ram — și de serviciile cari se pot adu e prin ea de aici încolo.

După raport l general președintele dl Banciu, distribue 7 diplome pentru 4 membri de onoare și pentru 3 membri cari au fost dela începutul reuniunii, anume dlui N. Hențiu, căpitan de onoare, d-lor Iordache Roșca și Ioan Chirca, vice-căpitani onorari, Aron Gogonea, secretar onorar, I. Țântea, N. Hanciu și I. Muntean, membrii în curs de 25 de ani.

Incheie iarăși reuniunea de cântări cu marșul: „Trompetele răsună“ și cu «Pe-al nostru steag e scris unire», acompaniat de orchestră.

Sala festivă a școlii era plină numai de oaspeți, pompieri și nepompieri, alături de prea puțină lume din Săliște, care n'a mai încăput.

Ședinței festive i-a urmat adunarea generală a Asociației reuniunilor de pompieri din comitat, sau cum s'ar zice mai pe scurt nemțește: „Freiwilligerfeuerwerkerkomitatsgeneralversammlung“, care, sub președinția dlui G. Theis din Sibiu și-a dat samă de starea asociației în cursul anului 1906. Desbaterile s'au făcut în limba germană și română și tot în ambele limbi, s'au redactat și procesele verbale.

După adunarea generală, la 12 ore s'au aranjat în piață, unele reprezentații cu pompierii, imitându-se operațiunile lor ca la un caz de foc. La acestea a luat parte un public foarte numeros, care a crezut, că n'are de ce critica pe pompieri.

La 1 jum. a fost banchet în pavilionul hotelului comunal.

Acolo s'a mâncat, s'a băut și s'a toastat, ca de obicei. S'au mai cetit și câteva telegrame și scrisori de felicitare, între care a societății Transilvania din Sibiu, care se milostivește cu 100 cor. pe seama pompierilor și a dlui asesor consistorial din Sibiu N. Ivan, care a fost secretar al reuniunii odinioară, și care donează, acum pe seama ei, 50 de cor.

După banchet s'a organizat în pavilionul de joc o petrecere, unde străinii admirau portul săliștenesc și pe cine-l poartă. (Nu știu pe care mai mult). La 4 ore întreaga reuniune s'a fotografiat în curtea școlii. La 7 ore publicul s'a minunat de focurile de artificii cari mai adăugau pentru câte o clipă, la miriadele de stele ale cerului, câte o stea-două strălucitoare. Seara la 8 s'a început apoi în sala festivă a școlii o petrecere cu joc, — elegantă.

Prin jubileu acesta reuniunea de pompieri din Săliște s'a impus nu numai atențiunii Românilor, cari n'au știut aprecia până acuma o reuniune ca aceasta ci și Sașilor ai căror delegați s'au putut convinge, că au de-a face cu niște elemente pe deplin disciplinate și harnice.

Coresp.

Cronica externă.

Ministrul de externe rus Iswolsky a plecat din Keszthely la Viena unde va rămâne încă două zile. Vineri ministrul va pleca la Tegemsee și de acolo cu familia la Petersburg.

Regele Carol al României — după cum se telegrafiază din București — a oferit mi-

nistrului de externe rus marele cordon al Stelei României.

Incident între Poartă și patriarhat.

Poarta amenință să suspende din nou ziarul Ekklesiastiki Alithia, organul patriarhatului, dacă nu încetează polemica sa. Patriarhatul a răspuns că dacă guvernul stăruie în această hotărâre va publica organul patriarhiei la Atena.

După știri din Mitrovitza, generalul Assan Riza Pașa și generalul de divizie Schemsi Pașa au plecat alaltăieri via Ipek spre fruntaria munteneagă pentru a aplană diferendul ivit acolo.

FRANZ JOSEF Apă purgativă

ȘTIRILE ZILEI.

Joi, 3 Octomvrie n.

Din cauză de greutăți neprevăzute ziarul nostru n'a apărut două zile și câteva zile va apare numai în mărimă de patru pagini.

Abonații noștri vor fi însă rebonificați pentru pierderea aceasta, prin apariția ulterioară—regulată— a ziarului.

S'au luat măsurile și s'au făcut pașii necesari pentru înființarea unei tipografii proprii a ziarului nostru, care va face cu puțință ca pe viitor „Lupta“ să apară regulat în mărimă de cel puțin 12 pagini.

— **Un preot pedepsit.** Părintele Ion Nicorescu din Curtici a fost acuzat pentru agitație contra —bine înțeles — a siguranței statului maghiar.

Tribunalul din Arad negăsindu-l vinovat l'a achitat. Tabla din Orade însă n'a fost de părerea tribunalului și iscodind motive a pedepsit pe părintele Nicorescu cu trei luni temniță de stat și 200 cor. amendă.

— **6 luni temniță de stat.** În foaia socialistă intitulată „Testvériség“ ce apare în Szombathely au apărut la 1 Octombrie anul trecut mai multe articole îndreptate contra militarismului. Într'unul din aceste articole, autorul, o calfă de zidar, provoca soldătimea să depună armele și se adresa așa soldaților: „Voi sunteți aici numai ca pază a unora, cari dispun de latifundii de câte zece mii de jugăre! Aruncați armele și fiți domni pe conștiința voastră!“

Articolul a fost incriminat, iar autorul Vinkovits pedepsit cu 6 luni închisoare de stat. Curia a întărit această pedeapsă.

— **Din țara lui Ugron.** Kiss Menyhért, pretorele dela Nyáradszereda, publică în ziarele maghiare o scrisoare în care se plânge împotriva pretorelui Körösi József, care a dat ordin tuturor crășmarilor din Nyáradszereda să nu-i dea lui Kiss de mâncare. Într'o zi a fost invitat la masă la notarul Szabó Dénes. Pretorele Körösi i-a trimis însă lui Szabó Dénes vorbă că dacă va îndrăzni să-i dea lui Kiss de mâncare, — îl suspendă!

Și toate aceste, pentru că pe vremea „drabanților“ Kiss n'a refuzat să-și facă datoria.

— **Octombrie 10** [va fi o zi de repaos general, atât în țară, cât mai ales în Budapesta. În ziua aceasta de manifestații nu vor apare ziarele, nu vor circula tramwaiele, prăvăliile și cafenelele vor rămânea închise.

Așa vreau desmoșteniții să dea dovadă că sunt hotărâți să lupte cu toate mijloacele pentru realizarea sufragului universal care ni s'a promis în atâtea rânduri.

— **Regele bolnav?** Din Viena se telegrafiază că Majestatea Sa și-a amânat întoarcerea la Viena și va rămâne în castelul din Schönbrunn. Audiențele acordate pe ziua de azi s'au amânat. Cauza că Majestatea Sa nu se întoarce la Viena e că de câteva zile a răcit și e obosit și are nevoie de odihnă.

— **Carusso fluierat.** În sfârșit a trebuit să se convingă și marele artist de așa numita ospitalitate și bun simț unguresc.

În toate țările din lume, unde trăiesc națiuni cu adevărat gust artistic, în Franța, Germania, Anglia, în America întreagă marele tenorist italian a cucerit cele mai bine-meritate aplauze.

Numai în capitala Ungariei, publicul cu cultură europeană (?) ... l'a fluierat. Înțelegeți? L'a fluierat ca pe orice răgușit.

Indignat peste măsură Carusso n'a putut să se abțină, de a nu-și exprima legitimize sale reflexiuni:

Questi ungheresi barbari!!!

Ba bine, că nu!

Dar încă un a t de complezență față de marele artist din partea autorităților maghiare: Carusso a fost sechestrat pentru 310 cor., o datorie a impresarului evreu de la Operă.

Scârbit de astfel de manopere, el a plecat la Viena, și știu, că nici capul nu-l va mai întoarce către sfânta Coroană a Ungariei.

Cea mai mare fericire pe lume e sănătatea și mulți au jertfit averi întregi, să și-o câștige, dar de cele mai multe ori înzadar. De când inventatorul crucii duple Müller în Budapesta, V/5 Vadász u. 345 a pus la dispoziția lumii bolnave aparatul său, e știut, că acesta e în stare să ajute și acolo unde alte mijloace nu mai pot; ceea ce documentează din nou și următoarea scrisoare de recunoștință: Prea stimate dl Müller! De 30 ani am fost tot bolnăvicioasă, nu puteam nici dormi, nici nu vedeam bine, nu puteam mânca, m'am simțit totdeauna rău, dar de când mi'am adus aparatul dtale, din 23 April a. tr., și de când îl port, mă simt foarte bine, pot dormi, văd bine, am poftă de mâncare, cu un cuvânt sunt deplin sănătoasă și îți mulțumesc din inimă, căci mi-ai dat eară plăcere să trăiesc. Cu stimă, Rosa Schirl, văduvă de geometru, Késmár k.

Economie.

Prețurile cerealelor. Tendenta generală în târgul efectiv de cereale a fost azi liniștită.

Producenții rezervați, cereri puține. Grâul, orzul, ovăsul și cucuruzul s'au menținut prețurile, secara s'a eftinit cu 5 fileri de maja metrică (100 kgr.) Circulația a fost restrânsă.

Azi până la 12 ore din zi s'au vândut 30,000 măji metrice grâu.

Pentru cel mai frumos grâu de Tisa (80 kgr. greutate) s'au plătit 23 cor. 20 fileri, iar pentru cel mai slab din comitatul Pestei (75 kgr. greutate) 21 cor. 15 fileri de majă metrică (100 kgr.)

În ultimele 24 ore circulația cerealelor în Budapesta a fost următoarea:

	Măji metrice:					
	Sosit:		Expediat:			
Grâu	—	—	83465	—	—	8291
Secară	—	—	17366	—	—	—
Orz	—	—	23152	—	—	—
Ovăș	—	—	25400	—	—	3731
Cucuruz	—	—	8669	—	—	101
Rapiță	—	—	—	—	—	—
Făină	—	—	2289	—	—	6656
Tărâțe	—	—	—	—	—	3778

Tendenta generală în târgul pe termen de cereale a fost liniștită. Conform buletinului oficial au notat:

Grâu pro Octomvrie 10.92, 11.03—11.01, pro Aprilie 1908: 11.59, 11.68—11.65.

Secară prn Octomvrie 9.44, 9.55—9.54. pro Aprilie 1908: 10.08, 10.14—10.12.

Ovăs pro Octomvrie 7.65, 7.71—7.60. pro Aprilie 1908; 8.20, 8.24—8.22.

Cucuruz pro Mai 1908: 6.70, 6.75—6.74, coroane de 50 kgr.

Tariful transportului pe năi. Pentru transportul mărfurilor pe apă se plătește până la Budapesta de 100 kilograme: Dela Panciova 50—54 fileri, Neoplanta (Ujvidék) 46—48, Bezdán 32—36, Senteș — Seghedin 52—54, Zenta 48—50, Titel 46—48 Timișoara —, Becicherecul-Mare 50—52 fileri.

In aceste sume sunt socotite și darea de transport, precum și taxa de asigurare.

Piața din Budapesta.

I.

Cereale.

Grâu, m. metr. (100 kgr.) frum.	23 cor.	20 fil.
„ „ „ „ „ mijl.	22 cor.	50 fil.
„ „ „ „ „ slab	21 cor.	15 fil.
Secară, m. metr. (100 kgr.)	18.65	19.—
Orz, „ „ „ „	15.35	15.75
Cucuruz, „ „ „ „	13.40	13.60
Ovăs, „ „ „ „	15.80	16.30
Rapiță, „ „ „ „	—	—

II.

Producte.

— Prețurile sunt socotite după 100 kilogr. și în bani gata. —

Unsoare de porc, dela 155 cor. — 156 cor.
Slănină, „ 130 cor. — 133 cor.

Cartofi, „ 2 80 cor. fil 5 80 —

Spirit, „ 58.50 cor. — 59.50

III.

Târgul de porci Kőbánya (Steinbruch).

(Prima calitate ungară).

Bătrâni, . . . — — — fileri kilogramul.
Tineri, . . . 134—136 fileri kilogramul.

Redactor responsabil:

VASILE MACREA.

Tipografia «Pop. Rom.» Budapesta, István-ut 11.

Patent Nr. 86967

Nu e crucea lui Volta! Nu e mijloc secret! Vindecă și în viorează pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a să da împrejurări, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fiuturi de ureche, bătae de inimă, sgârçiri de inimă, astma, auzul greu, sgârçiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală plămâni și picioare, reumă, podagră, ischis, udul în pat, influența insomnic, epilepsia, circulația nereguată a sângelui și a multor alte boale cari la tractare normală a medicului să vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acei pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca — iseretrimit banii. Unde ori-ce încercare s'a constat zadarnică rog a proca aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul «Volta» de oare-ce «Glasul Volta» atât în Germania câtși în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice e recomandată în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 8.—

folositor la morburi cari nu sunt mai vechi de 15 ani

Prețul aparatului mic e cor. 6.—

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă. Expedițiile prin centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:

Müller Albert, Budapest,
V/25 Strada Vadász 34 colțul.

Un cand. de avocat

român cu praxă află aplicare în cancelaria subscrisului. A se adresa direct.

Dr. Gavril Cosma,
adv. Beiuș.

„Bocșana“

Institut de economii și credit ca societate pe acții.

Direțiunea institutului de economii și credit „Bocșana“ în Bocșa-montană (Német-Bogsán) publică concurs în termenul de a se subșterne suplicele până la 31 Octomvrie a. c. s. n. pentru ocuparea postului de

cassar,

împreună cu un salariu anual pe 1200 cor. precum și tantiema statutară.

Reflectanții au să dovedească, absolvarea vre unei școale comerciale.

Cei ce posed pe lângă limba maternă și maghiara vor fi preferiți.

Dela cel ce va fi ales, să pretinde cautiune de 400 cor. care sumă se va fructifica la institut cu 6% sau aceea sumă în hârtii de valoare. eventual și în realități.

După serviciu neexceptionabil de un an se pune în prospect întărirea definitivă.

Postul are a se ocupa nemijlocit după alegere.

Bocșa-montană, la 23 Sept. 1907.

Direțiunea.

Un candidat de avocat

cu praxă bună află aplicare momentană, în cancelaria subscrisului. Salariu lunar 140 coroane.

Dr. Iuliu Luchiciu,
advocat Ciasova.

Anunț de licitație.

Curatorul bisericei române greco-catolice din Fildul de mijloc, (Középföld, Kolozsvármegye u. p. Bánffy-hunyad), anunță pe baza condițiilor aprobate de preaveneratul consistoriu archidiecezan Nr. 6255/907 pentru zidirea bisericei licitație minuendă, care se va ținea în 16 Oct. 1907. la 10 ore a. m. în Fildul de mijloc în casa parochială.

Prețul de strigare e 54,129 cor. 23 fileri.

Planul de zidire, preliminariul de spese și condițiile de licitație se pot vedea la oficiul parochial.

Se vor lua în considerație și oferte date în scris.

Pentru curatori:

Ștefan Pop,
preot.

Ioan Antâl,
curator primar.

„Sătmăreana“

Institut de credit și economii în Seini.

Concurs.

Pentru ocuparea unui post de practicanț la „Sătmăreana“ dotat cu salariu anual de K 840.— prin aceasta se publică concurs.

Reflectanții au să documenteze cu atestat de maturitate absolvarea unei școale comerciale și că posed pe deplin în scris și vorbire limba română, maghiară eventual și cea germană.

Postul e a se ocupa îndată după alegere, și cel ales, după un an de serviciu de probă prestat spre îndestulare va fi denumit de oficial cu salariu anual de 1200 coroane și adăus de salariu în înțelesul statutelor.

Concursele se vor trimite până inclusive în 14 Oct. a. c. la adresa „SĂTMĂREANA“ institut de credit și econ. societate pe acții în Seini (Szinérváralya).

1—3

Direțiunea.